

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๑๖/๒๕๕๙ วันที่ ๑๕ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีขณะกระทำความผิด

คู่กรณี เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๓ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง การไม่นำเงินส่งหรือฝากตามระเบียบทางราชการของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้องค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

องค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการภายใน โดยมอบหมายให้หัวหน้าส่วนการคลังเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบงานการเงินและบัญชี มีเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๓ และคู่กรณีรับผิดชอบเกี่ยวกับงานรับเงิน เบิกจ่ายและเก็บรักษาเงินและงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีนาง ส. เป็นผู้ช่วย ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๓๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ และได้มีการแบ่งงานและมอบหมายหน้าที่ในหน่วยงานคลัง โดยมอบหมายให้เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๓ รับผิดชอบงานทางด้านการจัดทำบัญชีและงบแสดงฐานะการเงิน โดยมีนาง ส. เป็นผู้ช่วย และมอบหมายให้คู่กรณี มีหน้าที่รับเงินรายได้ประเภทต่างๆ ออกใบเสร็จรับเงิน พร้อมทั้งนำใบส่งเงินสรุปฯ การรับเงิน โอนเงินต่างจังหวัด และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น นำมารวมในใบนำส่งเงินนำฝากธนาคารเพื่อการลงบัญชีและตรวจสอบ โดยมีนาง ส. เป็นผู้ช่วย ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ คู่กรณีได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ ตามใบเสร็จรับเงินจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท จากนาย ป. ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ โดยคู่กรณีได้เขียนเฉพาะต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท มอบให้นาย ป. ไว้เป็นหลักฐาน แต่ไม่ได้ทำให้ปรากฏรายการรับเงินดังกล่าวในสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ภายหลังเมื่อนาง ธ. เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ ได้นำส่งเงินค่าตัวตลาด จำนวน ๗๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ คู่กรณีจึงได้นำสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ มาลงรายการเป็นรับเงินค่าตัวตลาดจากนาง ธ. แล้วบันทึกบัญชีเฉพาะเงินค่าตัวตลาด จำนวน ๗๐ บาท และนำฝากธนาคาร โดยไม่ได้นำเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท ที่ได้รับจากนาย ป. บันทึกบัญชีและนำฝากธนาคาร แต่ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว

คู่กรณีได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักตรวจสอบพิเศษภาคว่า ได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ จริง และลงลายมือชื่อรับเงินตามใบเสร็จรับเงินดังกล่าว โดยคู่กรณีเขียนต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาทให้นาย ป. ไว้เป็นหลักฐาน ส่วนสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงินเลขที่ ๐๗๘ ยังไม่ลงรายละเอียด ภายหลังเมื่อนาง ธ. เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ ได้นำส่งเงินค่าตัวตลาด จำนวน ๗๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ คู่กรณีจึงได้นำสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงิน เลขที่ ๐๗๘ มาลงรายการเป็นรับเงินค่าตัวตลาด จำนวน ๗๐ บาท และนำฝากธนาคารในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

๒. รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท จากนาย ป. ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ โดยคู่กรณีเขียนใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทให้นาย ป. ไว้เป็นหลักฐาน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน และสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ระบุรายละเอียดเป็นรับค่าน้ำประปาประมาณเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากนางสาว ศ. จำนวน ๑,๐๐๐ บาท และมีการขีดฆ่ายกเลิกไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินทั้งต้นฉบับและสำเนาฉบับ แต่คู่กรณีได้นำใบเสร็จรับเงินที่สูญหายหรือใบเสร็จรับเงินเล่มอื่นมาปลอมและใช้เป็นใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ เพื่อให้หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง และได้นำเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบที่ได้รับจากนาย ป. นำฝากธนาคารและบันทึกบัญชี แต่ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว

ส่วนที่คู่กรณีได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักตรวจสอบพิเศษภาคว่า ได้เขียนต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทให้นาย ป. ไว้เป็นหลักฐาน ส่วนสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงินดังกล่าวยังไม่ได้เขียนรายละเอียดใดๆ ต่อมาได้นำสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงินนั้นมาเขียนเป็น เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ระบุว่าได้รับ

เงินจากนางสาว ศ. เป็นเงินค่าเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท นั้น ไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากทั้งต้นฉบับใบเสร็จรับเงินและสำเนาต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้มีการขีดฆ่ายกเลิกและไม่ใช้แล้ว

๓. นาง ส. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบไว้แทนคู่กรณี ตามใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๓๐๐ บาท แล้วนาง ส. ได้ส่งมอบเงินจำนวนดังกล่าวให้คู่กรณีเมื่อคู่กรณีกลับมาปฏิบัติงาน ตามใบสำคัญรับเงินลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เมื่อคู่กรณีได้รับเงินดังกล่าวแล้ว ก็ไม่ได้นำส่ง ไม่ลงรับเข้าบัญชีเพื่อบันทึกบัญชีเงินสด ไม่นำฝากธนาคาร ไม่เก็บรักษาในตู้নির্যয় แต่ได้นำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

คู่กรณีได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า นาง ส. ได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบจากนาย ป. จำนวน ๕,๓๐๐ บาท ไว้แทนคู่กรณี และได้ส่งมอบเงินให้คู่กรณีตามใบสำคัญรับเงินลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เมื่อได้รับเงินดังกล่าวแล้ว คู่กรณีก็ไม่ได้ออกไปเสร็จรับเงินให้นาย ป. แต่อย่างใด

คู่กรณียอมรับว่า ได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๕๙๑.๓๕ บาท และได้เปียดบังเงินดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ส่วนตัว มิได้นำเงินส่งคลังองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากมีปัญหาเรื่องการเงินในครอบครัว บิดาป่วยเป็นโรคมะเร็ง มารดาเป็นโรคเกาต์ ต้องรับภาระเลี้ยงหลานจำนวน ๓ คน มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนประกอบข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย รวม ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คู่กรณีเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จัดเก็บเงินหรือรับชำระเงิน ได้รับชำระเงินแล้ว ไม่ทำหลักฐานการรับเงิน หรือไม่ออกหลักฐานหรือใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงิน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีเป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณี ดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๓ เป็นพนักงานส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล รายละเอียดปรากฏตามบัตรประวัติพนักงานส่วนตำบลของคู่กรณี จึงถือได้ว่า คู่กรณีเป็นเจ้าหน้าที่ตามระเบียบดังกล่าวแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีมีหน้าที่จัดเก็บเงินหรือรับชำระเงิน หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มอบหมายให้คู่กรณีรับผิดชอบเกี่ยวกับงานรับเงิน เบิกจ่าย และเก็บรักษาเงิน และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๓๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ และมอบหมายให้รับเงินรายได้ประเภทต่างๆ ออกใบเสร็จรับเงิน พร้อมทั้งนำไปส่งเงินสรุปการรับเงินโอนเงินต่างจังหวัดและกรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น นำมารวมในใบนำส่งเงิน นำฝากธนาคารเพื่อการลงบัญชีและตรวจสอบ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงถือได้ว่า คู่กรณีมีหน้าที่จัดเก็บเงินหรือรับชำระเงิน ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณี ได้รับชำระเงินแล้วไม่ทำหลักฐานการรับเงิน หรือไม่ ออกหลักฐานหรือใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงิน หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๙ กำหนดว่า การรับเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีได้รับชำระเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบจากนาย ป. ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ โดยออกใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้นาย ป. แต่ปรากฏว่า ต้นฉบับและสำเนาใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ นั้น ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ระบุรายละเอียด “รับเงินค่าน้ำประปาตามค่าเบี่ยงชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท” เป็นใบเสร็จรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ซึ่งคู่กรณีรับมาจากหัวหน้าส่วนการคลัง เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ และได้มีการขีดฆ่ายกเลิกไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินทั้งต้นฉบับและสำเนาแล้ว ดังนั้น ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ออกให้นาย ป. จึงไม่ใช่ใบเสร็จรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และไม่สามารถนำมาออกเป็นหลักฐานการรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ได้ ตามระเบียบกระทรวง มหาดไทยฯ ข้อ ๑๗ นอกจากนี้ เมื่อนาง ส. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ได้นำเงิน จำนวน ๕,๓๐๐ บาท ซึ่งได้รับชำระไว้แทนคู่กรณีเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ โดยได้ออกใบสำคัญรับเงินให้กับผู้ชำระเงินแทนใบเสร็จรับเงินไว้ก่อนนำมามอบให้คู่กรณี แต่คู่กรณีก็ไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้นาย ป. ผู้ชำระเงินแต่อย่างใด การกระทำดังกล่าวของคู่กรณีจึงเป็นการรับชำระเงินแล้ว ไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงิน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๙

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณีเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่คู่กรณีรับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยนำใบเสร็จรับเงินซึ่งไม่ใช่

ใบเสร็จรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มาออกเป็นหลักฐานการรับเงินในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และการที่รับเงินตามใบสำคัญรับเงินลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๓๐๐ บาท แล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงิน โดยเบียดบังเงิน จำนวน ๑๕,๓๐๐ บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว นั้น ถือได้ว่ากระทำความผิดของคู่กรณีเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีได้กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีทราบว่า การรับเงินจะต้องออกใบเสร็จรับเงินให้กับผู้ชำระเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๙ และทราบว่า ใบเสร็จรับเงินเล่มใดใช้สำหรับการรับเงินของปีใดให้ใช้รับเงินภายในปีนั้นเท่านั้น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๑๗ ดังนั้น การที่คู่กรณีรับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยนำใบเสร็จรับเงินซึ่งไม่ใช่ใบเสร็จรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มาออกเป็นหลักฐานการรับเงินในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และการที่รับเงินตามใบสำคัญรับเงินลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๓๐๐ บาท แล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงิน นั้น ถือได้ว่าคู่กรณีได้กระทำโดยจงใจแล้ว

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีจึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๙ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ คู่กรณีเป็นเจ้าของหน้าที่มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน ได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษาแต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารตามจำนวน และภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีเป็นเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่เก็บรักษาเงินหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีเป็นเจ้าหน้าที่ตามระเบียบฯ ข้อ ๓ ดังที่ได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่ ๑ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานรับเงิน เบิกจ่าย และเก็บรักษาเงิน และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๓๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ และมีหน้าที่รับเงินรายได้ประเภทต่างๆ ออกใบเสร็จรับเงิน พร้อมทั้งนำใบส่งเงินสรุปการรับเงินโอนเงินต่างจังหวัดและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น นำมารวมในใบนำส่งเงิน นำฝากธนาคารเพื่อการลงบัญชีและตรวจสอบ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงถือได้ว่าคู่กรณีมีหน้าที่เก็บรักษาเงิน ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษา แต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารตามจำนวน และภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ กำหนด หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๒๗ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการนำเงินที่ได้รับนำฝากธนาคารทั้งจำนวน หากนำฝากธนาคารไม่ทันให้นำเงินที่จะเก็บรักษา และรายงานสถานะการเงินประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่นำเงินที่ได้รับทุกประเภทฝากธนาคาร ได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบจากนาย ป. ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท และใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๓๐๐ บาท แต่คู่กรณีมิได้นำเงินที่ได้รับดังกล่าวฝากธนาคารเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินในแต่ละวัน ประกอบกับคู่กรณีได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยยอมรับว่า ได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๕๙๑.๓๕ บาท แต่มิได้นำเงินส่งคลังองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากมีปัญหาเรื่องการเงินในครอบครัว ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีจึงเป็นการไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๒๗ กำหนด

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณีเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่
พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่คู่กรณีได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท และใบสำคัญรับเงินลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๓๐๐ บาท แต่มิได้นำเงินจำนวนดังกล่าวฝากธนาคารเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินโดยเบียดบังเงิน จำนวน ๔๒,๕๙๑.๓๕ บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว นั้น เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหายแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีได้กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีทราบว่าจะต้องนำเงินที่รับไว้นำฝากธนาคารเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินในแต่ละวัน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๒๗ ประกอบกับคู่กรณีได้ให้ถ้อยคำยอมรับกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า ได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๕๙๑.๓๕ บาท และได้เบียดบังเงินดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ส่วนตัว มิได้นำเงินส่งคลังองค์การบริหาร

ส่วนตำบลเนื่องจากมีปัญหาเรื่องการเงินในครอบครัว บิดาป่วยเป็นโรคมะเร็ง มารดาเป็นโรคเกาต์ ต้องรับภาระเลี้ยงหลาน จำนวน ๓ คน มีรายได้ไม่เพียงพอค่าใช้จ่าย จึงถือได้ว่าคู่กรณีได้กระทำโดยจงใจแล้ว

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีจึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ ๓ คู่กรณีเป็นเจ้าของหน้าที่มีหน้าที่จัดทำเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีชอบเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีเป็นเจ้าของหน้าที่ มีหน้าที่จัดทำเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชี หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีเป็นเจ้าของหน้าที่ตามระเบียบฯ ข้อ ๓ ดังที่ได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่ ๑ มีหน้าที่รับเงินรายได้ประเภทต่างๆ และออกใบเสร็จรับเงิน พร้อมทั้งนำใบส่งเงินสรุปรายการรับเงินโอนเงินต่างจังหวัดและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นนำมารวมในใบนำส่งเงินนำฝากธนาคาร เพื่อการลงบัญชีและตรวจสอบ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๑๐ กำหนดให้หน่วยงานคลังบันทึกเงินที่ได้รับในสมุดเงินสด ภายในวันที่ได้รับเงินสด เช็ค หรือดริฟ หรือตราสารอย่างอื่นนั้นโดยแสดงให้เห็นว่า ได้รับเงินตามฎีกา ใบเสร็จรับเงิน หรือเอกสารอื่น เล่มใด เลขที่ใด จำนวนเท่าใด แสดงให้เห็นว่า ใบเสร็จรับเงินเป็นเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี เมื่อคู่กรณีได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงิน จึงถือได้ว่าคู่กรณีมีหน้าที่จัดทำเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชีตามระเบียบฯ ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวง มหาดไทยฯ โดยมีชอบ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จัดเก็บเงินหรือรับชำระเงิน เมื่อได้รับชำระเงินแล้วต้องออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๔ โดยใบเสร็จรับเงินเล่มใดใช้สำหรับรับเงินของปีใด ให้ใช้รับเงินภายในปีนั้นเท่านั้น เมื่อขึ้นปีใหม่ก็ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มใหม่ ใบเสร็จรับเงินฉบับใดที่ยังไม่ได้ใช้ให้คงติดไว้กับเล่ม แต่ให้ปฎิเสธ หรือประทับตราเลิกใช้ เพื่อให้เป็นที่สังเกตมิให้นำมาใช้รับเงินได้ต่อไป ตามข้อ ๑๗ และใบเสร็จรับเงินห้ามชุด ลบ แก้ไขเพิ่มเติม จำนวนเงินหรือชื่อผู้รับเงิน หากใบเสร็จรับเงินฉบับใดลงรายการรับเงินผิดพลาด ก็ให้ขีดฆ่าจำนวนเงิน

และเขียนใหม่ทั้งจำนวน แล้วให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับกับการชิตำนันไว้ด้วย หรือชิตมาเล็กใช้ ใบเสร็จรับเงินนั้นทั้งฉบับ และให้ติดไว้กับสำเนาใบเสร็จรับเงินในเล่ม แล้วออกใบเสร็จรับเงินฉบับใหม่ ตาม ข้อ ๑๘

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบจากนาย ป. ประธานกลุ่ม เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ๓ รายการ ได้แก่ (๑) รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท ตาม ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยไม่ปรากฏรายการรับเงิน ดังกล่าวในสำเนาใบเสร็จรับเงิน ซึ่งภายหลังได้ลงรายการเป็นค่าตัวตลาด จำนวน ๗๐ บาท เพื่อให้มีการ บันทึบบัญชีเฉพาะค่าตัวตลาด (๒) รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยคู่กรณี เขียนใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ นาย ป. ไว้เป็นหลักฐาน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ต้นฉบับและสำเนาใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ระบุรายละเอียดเป็นรับค้ำเงินงบประมาณเปี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จากนางสาว ศ. จำนวน ๑,๐๐๐ บาท เป็นใบเสร็จรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ที่คู่กรณีรับมาจาก หัวหน้าส่วนการคลัง เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ และมีการชิตมายกเลิกไม่ใช่ใบเสร็จรับเงิน ทั้งต้นฉบับและ สำเนาใบเสร็จรับเงิน ดังนั้น ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึง ไม่ใช่ใบเสร็จรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และไม่สามารถนำมาออกเป็นหลักฐานการรับเงินของ ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เพื่อเป็นเอกสารประกอบการบันทึบบัญชีได้ และ (๓) รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบ จำนวน ๕,๓๐๐ บาท จากนาง ส. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ซึ่งได้รับเงินไว้แทนคู่กรณีในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ แต่คู่กรณีไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินแทนใบสำคัญรับเงินที่นาง ส. ได้ออกให้ ไว้ก่อนแต่อย่างใด

การที่คู่กรณีซึ่งมีหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินอันเป็นเอกสารเพื่อประกอบการบันทึบบัญชี ได้ลง รายการในสำเนาคู่ฉบับของใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ เป็นค่าตัวตลาด จำนวน ๗๐ บาท ซึ่งน้อยกว่าจำนวนเงินที่ได้รับจริง นำใบเสร็จรับเงินที่ไม่ใช่ใบเสร็จรับเงิน ของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มาออกเป็นหลักฐานการรับเงินของปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน ให้แก่ผู้ชำระเงิน เพื่อเบียดบังเงิน จำนวน ๔๒,๕๙๑.๓๕ บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว นั้น จึงเป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๙ ข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ โดยมีขอบ

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณีเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่คู่กรณีได้รับเงินค่าไฟฟ้าราษฎรสมทบตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๗๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๒๗,๒๙๑.๓๕ บาท ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่

๒/๒๕๕๔ เลขที่ ๐๒๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท และใบสำคัญรับเงินลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๓๐๐ บาท แต่ไม่ได้จัดทำเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชีให้เป็นไปตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ กำหนด แล้วเบียดบังเงิน จำนวน ๔๒,๕๙๑.๓๕ บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว นั้น ถือได้ว่า การกระทำของคู่กรณีเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหายแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีได้กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีย่อมทราบดีว่าการรับชำระเงินต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๙ ข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ แต่คู่กรณีกลับไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเพื่อต้องการเบียดบังเงินจำนวน ๔๒,๕๙๑.๓๕ บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว จึงถือได้ว่าคู่กรณีได้กระทำโดยจงใจแล้ว

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีจึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๓๐ และข้อ ๓๓ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาดว่า การกระทำของคู่กรณีเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ดังนี้

๑. การกระทำในประเด็นที่ ๑ เป็นความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จัดเก็บเงินหรือรับชำระเงิน ได้รับชำระเงินแล้วไม่ทำหลักฐานการรับเงิน หรือไม่ออกหลักฐานหรือใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงิน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒ และการกระทำในประเด็นที่ ๓ เป็นความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จัดทำเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓ เป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดตามระเบียบนี้หลายข้อ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้กระทำความผิดรับโทษปรับทางปกครองตามระเบียบข้อที่กำหนดโทษปรับทางปกครองชั้นสูงสุด คู่กรณีจึงต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓ ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๕ เดือน ถึง ๘ เดือน

๒. การกระทำในประเด็นที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน ได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษาแต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาใน ธนาคารตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่กฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือน ตั้งแต่ ๒ เดือน ถึง ๔ เดือน

คู่กรณีกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓ วรรคสอง กำหนดให้ ผู้กระทำความผิดรับโทษปรับทางปกครองตามระเบียบข้อที่กำหนดว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทุกข้อ เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า คู่กรณีให้ความร่วมมือและ ยอมรับสารภาพต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เป็นเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยและมีความเสียหายเป็นจำนวนเล็กน้อย จึง กำหนดโทษปรับทางปกครองกรณีกระทำความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง เท่ากับเงินเดือน ๕ เดือน และกรณีกระทำความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง เท่ากับเงินเดือน ๒ เดือน คู่กรณี จึงต้องรับโทษปรับเท่ากับเงินเดือน รวม ๗ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๘,๗๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๖๐,๘๐๐ บาท (หกหมื่นเก้าร้อยบาท) โดยเรียกให้คู่กรณีชำระ ค่าปรับทั้งจำนวนในคราวเดียวกัน เนื่องจากพ้นสถานะเจ้าหน้าที่แล้ว โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดินหรือสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกชำระเงิน ค่าปรับทางปกครอง

ศาสตราจารย์พิเศษชัยสิทธิ์	ตราชูธรรม	ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นายปิยะพันธุ์	นิมมานเหมินท์	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นางอุไร	ร่มโพธิ์หยก	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นางจิรพร	มีหลี่สวัสต์	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นายกรพจน์	อัศวินวิจิตร	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน